

Icilandushi cakwa kalinda wa buchi

- Zulu folktale
- Wiehan de Jager
- Sandra Mulesu
- 4
- IciBemba

Akakalyashi kakwa Ngede, kalinda wa buchi na Gingile uwakaso. Bushiku bumo ninshi Gingile aile mukulunga aunfwile Ngede alemwita. Mukanwa kakwa Ngele mwaiswilila pakunfya ikyashi lya buchi. Efyo aiminine ukunfwikisha, ayamba ukunfwikisha, ukufwailisha mpaka amona iconi bucimuti pamulu wamutwe wakwe. "Chitik-chitik-chitik," akacini kalila cilya kalepululuka ukuya kucimuti cimbi, nacimbi. "chitik-chitik-chitik" nokwiminina limolimo pakushininkisha ukuti Gingle alekonka.

Panuma yakashita kanono, bafika pacimuti icikulu. ngede ekeamba ukutantala mumisambo. Elyo aisa ikala pamusambo umo nokusontelela Gingile kumutwe kwati alemwalula ,” Pano! isa nombamba! Ninshi ulecita palyaponse?” Gingile tamwene inshimu munshi yacimuti lelo alicetekele Ngede.

Efyo abikile umufwi wakwe mwisamba lyacimuti, alonganika utukuni akosha nomulilo. Ututukuni twali utwacushi sana ngatule yaka. Eyo aninine kucimuti naikatilila kumpela yatumuti kumeno yakwe.

Panonofye aunfwa uko inshimu shile pupuka. Shalefuma nokwingila mubwendo bwa cimuti-mulupako lwanshimu. Cilya Gingile afika palupako, asunkilisha kumpeka yachusisi mucipunda. Inshimu epakufulumukamo, nashikalipa. Shapupuka shaya pantu tashatemwa ichushi- lelo shalisha shamusumaulako Gingile.

Cilya shaya, aingisha ukuboko micinsa. Asendamo ubuchi buletona, ubusuma, ubwamafuta. Epakubika bwino bwino mukacola kakwe asndele pakubeya nokwamba ukwikila.

Ngede ninshi aletamba fyonse. Alelolelafye ukumushila icipandwa cabuchi bwakwe pakumutasha- pakumulanga apali ubuchi. Ngede apitana kunisambo mpaka aya alefika panshi. Mpaka afika panshi, ayamba ukusobaula panshi mupepi nomulumendo pakulolela icabupe cakwe.

Lelo Gingile ashimya nomulilo, asenda umufwi wakwe ayamba nokubwekela kumushi ukwabula nokuposa amano kuli Ngede. “Vic-torr! Vic-torr!” Gingile epakwiminina nokulolesha icuni, ayamba ukuciseka. “mune ulefwaya ubuchi? nine nacibomba incito yonse, nine inshimu shacisuma. Ninshi nalakupelelako ubuchi bwandi?” Efyo aile nokuya. Ngede tepakufulwa! Lelo alifilwa ukulandula.

Bushiku bumbi futi, Gingile aunfwa ubuchi buleita Ngede. Aibukisha ubuchi ubusuma nakabili akonkamo mucuni. Cilya bafika kumpela yampanga, Ngede aiminina pakuti atushako mwisaamba lyacimuti camyunga. "Ahh, ulupako lufwile lwaba mucimuti umu." Bwangu bwangu ayasha umulilo ayamba na ukunina icimuti, icushi cilepita namumeno. Ngede ninshi naikala aletamba.

“Chinshi inshimu tashilefumina filya ciba lyonse, limbi ulupako naluya sana apatali”. Aya kumusambo umbi, ukwisa isanga aleloleshanya nembwili mumenso. Imbwili tepakufulwa pauipunfyanya utulo. Yatontomesha amenso, nokwisula akanwa nameno yatwa yamoneka.

Cilya imbili tailati ipilibuke, Gingele abutuka ukwikila kucimuti. Mukubutuka apusa umusambo umo epakuisanga panshi, aikontola nanokulu. Aesha ukuikula bwangu bwangu, iceshuko imbwili yali notulo, tayamupepeke. Ngede kalinda wabuchi efyo alandwile elyo na Gingile abambililepo ukukana itemwa.

Kanshi abana bakwa Gingile ngabaumfwa ilyashi lyakwa Ngede bacindi utoni utunono. Lyonse ngabapanda ubuchi, balatushilapo ubuchi bumo ubwakwa kalinda wabuchi.

Global Storybooks

globalstorybooks.net

Icilandushi cakwa kalinda wa buchi

 Zulu folktale

 Wiehan de Jager

 Sandra Mulesu

